

XAVER

LEDEN | ÚNOR
2023

ZPRAVODAJ DIVADLA F. X. ŠALDY LIBEREC

KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ?: Markéta Tallerová | foto Petr Neubert

ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA MAGDALENY ŠVECOVÉ:
OKOUZLUJÍCÍ OPERETA PRODCHNUTÁ HISTORIÍ

ENERGICKÉ BALETNÍ SUITY ŠACH MAT A CARMEN
BODUJÍ U DIVÁKŮ I KRITIKY

MARIE ANTOINETTA: ROZMAŘILÁ FRANCOUZSKÁ
KRÁLOVNA OVLÁDNE LIBERECKÉ JEVIŠTĚ

divadlofxšaldy

ÚVODEM

Vážení a milí diváci,

čas je neúprosný, vánoční svátky již za námi a mně připadla milá povinnost k Vám v novém roce promluvit a popřát Vám všechno nejlepší. Nechtěje tedy rok 2023 pro všechny z Vás tím lepším, úspěšnějším a plným radosti. Přál bych si, aby Vám k této pohodě nemalou měrou přispěli i umělci Divadla Františka Xavera Šaldy v Liberci. Opera, činohra a balet si pro Vás připravily krásné a zajímavé inscenace a já věřím, že se budeme mít možnost pravidelně potkávat na představeních a společně s interprety prožívat jejich příběhy napříč všemi žánry. Díky kouzlu divadla a jeho reflektorům, ať se nám rozsvítí na lepší časy plné dobré nálady a nevšedních zážitků, které nás duchovně oblaží a pomůžou nám zapomenout na každodenní povinnosti.

Karol Kevický
Umělecký šéf opery

David Adjmi
Režie | Janka Ryšánek Schmiedtová

MARIE ANTOINETTA

Komedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem.

Premiéry 27. a 29. ledna
19.00 | Šaldovo divadlo

Václav Havel, Jiří Dienstbier
Režie | Břetislav Rychlík

AUDIENCE A PŘÍJEM

Dvě disidentské aktovky v jednom společném večeru.

Premiéra 17. února
19.00 | Malé divadlo

P. I. Čajkovskij, D. Šostakovič
Dirigent | Chuhei Iwasaki

SYMFONICKÝ KONCERT

Koncert pro housle a orchestr D dur, op. 35
Symfonie č. 10 e moll, op. 93

7. února
19.00 | Šaldovo divadlo

HOVORY ZA OPONOU

ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA OKOUZLILA ŠALDOVO DIVADLO

Slavná opereta se vrátila na repertoár operního souboru

V prosincové premiéře zazářila operetní hvězda světového formátu – *Čardášová princezna* Emmericha Kálmána. Obohatila tak repertoár operního souboru o divácky velice vděčný a celosvětově úspěšný titul. Jak na studijní proces vzpomíná režisérka Magdalena Švecová a co dalšího nám prozradila? Dozvíte se v následujícím rozhovoru.

Byla to Vaše první režie *Čardášové princezny*?

Byla to dokonce má první operetní režie! Doposud jsem se věnovala spíše opernímu, tanečnímu a vzácně i činohernímu repertoáru, když nepočítám své začátky, kdy jsem ještě jako studentka houslí s velkou chutí režírovala několik muzikálů. A musím se přiznat, že mě ta práce nesmírně bavila.

Jaký jste si k dílu vytvořila vztah?

Čardášovou princeznu jsem si doslova zamilovala. Zejména proto, že se dokážu vžít do duše ženy, která je jako „zpěvačka ze šantánu“ sice všemi obdivována, jakmile však zhasnou reflektory jeviště, její hodnota je měřena světlem všedního dne a společenským nastavením. Patří všem a vlastně nikomu. Navíc tento titul není prvoplánově jásavý. Vznikl v témže roce, kdy začala první světová válka, a snad právě proto je hlubší, pravdivější a jemnější. Dílo je opředeno zvláštní nostalgií. Zrcadlí mimo jiné svět rozpadající se monarchie. A to dává pochopitelně režijnímu uchopení větší prostor.

Jak zpětně hodnotíte studijní proces?

Své hostování v Liberci jsem si velmi užila, ačkoliv nemohu říct, že to byla snadná práce. Naše inscenace byla jedním z titulů, které musely být odloženy kvůli

covidu, takže jsme prošli několika náročnými fázemi. Ale musím říct, že vše zachránil lidský rozměr, liberecký soubor je skutečně velmi přátelský a milý. Na zkouškách byla většinou skvělá tvůrčí atmosféra.

Proč by si divák neměl nechat ujít *Čardášovou princeznu*?

Hudba Emmericha Kálmána je prostě skvostná, jiskřivá, živelná, líbezná. Při zkouškách nás doslova nabíjela, tak věřím, že potěší i diváky. Konceptně, výtvarně i choreograficky se držíme žánru klasické

operety. A samozřejmě největší pozvánkou je věčné téma – Láska, láska a láska! Té není nikdy dost a jejich podob je nekonečno. A když i uprostřed tehdejšího válečného dění něžně houpala neklidná srdce v rytmu valčíku, věřím, že také dnešní divák ocení příběh s dobrým koncem.

Reprízy: 28. ledna a 14. února

rozhovor vedla Lenka Dandová

Tereza Mátlová, balet a sbor DFXS | foto Daniel Dančevský

NOVINKY NA SCÉNĚ

ŠACH MAT A CARMEN: DVA HUDEBNĚ-TANEČNÍ ZÁŽITKY

Soubor baletu vás zve na další úspěšnou inscenaci

Nuria Cazorla García, Mariana Fonseca Torres | foto Daniel Dančevský

Tanečníci i fanoušci našeho baletu mají veliké štěstí. Důležitou pozici umělecké vedoucí baletního souboru zastává schopná režisérka a choreografka Marika Mikanová. Rok po premiéře oblíbené inscenace *Mauglí* znovu pro naše divadlo vytvořila balet, který je výjimečným uměleckým počinem. Stejně jako její předešlá tvorba boří s tancem spjaté předsudky a zařazuje inscenace, které kvalitou i hloubkou oslovují široké spektrum publika. Je velkou výhodou, když režisérka zná perfektně možnosti souboru, a může tak pro tanečníky vytvořit choreografii ukazující všechny jejich umělecké přednosti.

„Marika Mikanová používá svěží, tanečně rozvinutý rukopis. Vazby a pohybové fráze mají vždy logickou stavbu, působí přirozeně a příjemně navazují jedna na druhou,“ píše ve své recenzi po premiéře uznávaná taneční odbornice Marcela Benoni. „Baletní hříčka *Šach mat* v první části večera je zkomponovaná na krátkou a hravou *Simple Symphony* pro smyčcový orchestr

(1934) významného britského skladatele 20. století Benjamin Brittena. Inscenaci rozehrávají dva pěšáci, bílý a černý, kteří leží před oponou u malé šachovnice. Bílý pěšák, Annabel Pearce, záměrně přehrává a s humorem vtahuje diváky do šachové partie se všemi bílými a černými figurami - tanečnickými rozestavenými na scéně. Rozvíjí se celá řada hravých duetů a zápasů mezi silnějšími a slabšími. Kostýmy Tomáše Kypty odpovídají humorné koncepci, ženské výkony se tančí na špičkách,“ popisuje kritička svůj zážitek z první části baletu. Ve druhé polovině večera se tanečníci radikálně promění v charakteru i žánru. Z černobílých komických šachů do barevných postav dramatického příběhu *Carmen*. Autorka zvolila slavné melodie Georgese Bizeta v orchestraci ruského skladatele Rodiona Ščedrina z roku 1967 a příběh zasadila do atmosféry kasina 50. let. „Toto prostředí je na scéně Pavla Knolleho poměrně realisticky zobrazeno velkým kulatým hráčským stolem se židlemi kolem. A také barovým pultem s typickými

vysokými sedačkami. Nad vchodem jasně svítí nápis Casino – místo, kde hlavním děním je ruleta nebo karetní hra. Krásná a svůdná dívka Carmen je zlodějkou, která umí šikovně sebrat žetony ze stolu. Mladý a poněkud nezkušený policista José pomáhá Zunigovi, majiteli kasina. Brzy prohlédne zlodějské manýry přitažlivé a vychytralé dívky. Carmen využije obratně příležitosti a strčí Josému ukradené žetony do kapes. Zuniga u něj vše nalezne a oba z herny vyhodí. Na ulici je José celou událostí zcela zdrcen, ale lehkovážné a svůdné Carmen brzy podlehne. Dále se vyvíjí příběh téměř podle předlohy. Jen Escamillo je úspěšným krupiór a Carmen je jím zcela oslněna. Děj se dere k dramatickému konci. Několik velmi dobře postavených tanečních duetů střídají sborové scény čtyř párů plné dynamických zvrátů a efektní choreografie. Šílený a žárlivý José vyzve Escamilla k ruské ruletě. Pravidla hry by měla být jasná. José vysype z pistole náboje a nechá v ní jen jeden. Jde tedy o známý hazard. Escamillo si přiloží ke spánku zbraň a rána nevyjde. Josému se situace vymkne z rukou a téměř nechtěně postřelí Carmen,“ rozepisuje děj ve své recenzi Benoni a neopomíjí vyzdvihnout nadání hlavní představitelky. „Carmen ztvárnila talentovaná španělská tanečnice Nuria Cazorla García. Energický výkon je velmi plastický a muzikální, hlavně z počátku je její nasazení obrovské.“

V mužské hlavní roli Josého exceluje nový člen baletního souboru Máté Brünn. Zásadní postavu Escamilla tančí hostující sólista Michal Kováč. Marika Mikanová zkomponovala atraktivní taneční program, který doprovází dynamické, světově známé skladby v podání hudebníků našeho divadla. „Díky bezvadnému výkonu živého orchestru pod taktovkou Ondřeje Olose samozřejmě získalo představení zásadní kvalitu.“ Je radost číst slova paní Benoni, která lákají na baletní novinku.

Přijměte pozvání baletu a nechte se nadchnout tanečními příběhy, které v sobě nesou mnoho podstatných životních pravd. O emoce a překvapení nebude nouze. Šach mat / Carmen reprizujeme 1. a 26. února v historické budově Šaldova divadla.

Barbora Svobodová
s použitím textu Marcely Benoni
z webu Taneční aktuality

Máté Brünn, Nuria Cazorla García | foto Daniel Dančevský

Jana Černá, Anya Clarke | foto Daniel Dančevský

HOVORY ZA OPONOU

MARKÉTA TALLEROVÁ A MARTIN POLÁCH:

„JE HEZKÉ, ŽE UŽ MŮŽEME HRÁT LIDI, CO JSOU SPOLU OPRAVDU DLOUHO.“

V Šaldově divadle můžete od října vidět slavné komorní drama amerického klasika Edwarda Albeeho z roku 1962 *Kdo se bojí Virginie Woolfové?* Hlavní postavy, Martha a George, patří k nejproslulejším párům světové dramatiky. V Liberci je ztvárnili Markéta Tallerová a Martin Polách, kteří nám v exkluzivním rozhovoru svědčili své zážitky ze setkání s legendou.

Co vás na práci s postavami Albeeho hry těšilo?

Markéta: Dlouho jsem nezkoušela takhle velikou roli. Mám ráda ten pocit, jako bych si na začátku hry sedla na sánky, kopli do mě, a pak jako bych dvě hodiny jela. A nemusím u toho přemýšlet, co teď bude za výstup. Mám role, kde řeknu čtyři věty na začátku, pak čekám v šatně a přemýšlím – teď tam ještě musím – co to říkám a co mám na sobě? To je stokrát těžší, než když dvě hodiny jedu, slezu z jeviště mokrá jak myš a nemůžu v noci spát.

Martin: Ta plocha, to stoupání, ty propady, je tam hodně, co hrát, spousta barev – a především tajemství. Po první čtené zkoušce jsem chápal, proč řada odborníků radí Albeeho k absurdnímu dramatu. Ale pak jsme ty situace začali zkoušet úplně konkrétně, a ony jsou najednou naprosto reálně uvěřitelné.

Markéta: Uvědomila jsem si, jak mám tyhle hry ráda. Když mám pocit, že je to opravdové, nic se nemusí vymýšlet. Autor to napíše tak dobře, že tomu rozumím a mám pocit, jako by se to ani nedalo zahrát jinak. A režisér Petr Štindl to cítí stejně. Vždycky pozoruju, jak režiséři pracují s ostatními. Musím samozřejmě držet jazyk za zuby, ale pořád mi v hlavě běží, jak bych to udělala, co bych hercům řekla – dvě vteřiny potom, co mi to prolétne hlavou, Petr to vysloví nahlas. To mi dalo ohromnou svobodu. Najednou jsem se nemusela bát, abych nebyla trapná. Jsem totiž hrozně stydlivá. Ale když jsem zjistila, že máme stejný pohled, mohla jsem svobodně dělat úplně cokoli, protože jsem věděla, že mi v nejhorším řekne, že je to blbě.

Jak vnímáte během repríz souhru s publikem?

Markéta: Většinou odhadnu, co se v hledišti ozve. Ale tady mě to vážně překvapilo: tři čtvrtiny hry se lidi baví!

Martin: Na premiéře nás to zaskočilo. V komedii s tím počítáte, že vám do dialogu vpadne smích, ale tady nás to, přiznám se, trochu zaskočilo. V druhé půlce už se ale lidé smějí trochu jinak... těch druhů smíchu se tam

ozývá spousta. Nicméně to bylo příjemné zjištění. Mám rád, když se lidi mají čemu smát, i když ten kus není jen veselý. Albee to takhle mívá, když si vzpomenu na hru *Koza aneb Kdo je Sylvie*, tam se lidi taky bavili, než s úžasem zjistili, jaký problém postavy doopravdy řeší. Albee dokáže diváka obratně zmást a překvapit. Je to ohromně vtipné, někdy cynicky, hořce, někdy tvrdě – a na konci jsou překvapení a zasažení úplně všichni.

Vzpomněli jste si během zkoušení na nějaký podobný pár, který jste spolu hráli?

Markéta: Jeden čas jsme spolu hráli strašně moc, až se můj manžel smál, že když si Liberečan otevře sardinky, vyskočí na něj Tallerová s Poláchem. Když jsem byla mladá, stačilo, aby můj partner byl dost vysoký. Takže jsem ani s nikým jiným hrát nemohla. Angažovali mě jako Solvejgu k Peer Gyntovi Hanuše Bora. Ve škole se ptali, jestli chce někdo do Liberce. A protože to bylo v lednu, tak se nikdo nehlásil, všichni ještě doufali, že zůstanou v Praze. Ale já měla vždycky hrůzu, že budu muset někde klepat a ptát se, jestli mě nechtějí. A tak jsem zvedla ruku. Vůbec jsem netušila, kam jdu. Pak se na mě přijel podívat pan šéf, čekala jsem na něho u stolečku v Divadle ABC, a dodnes se směju, jak se tvářil, když jsem vstala. Já měla takovou radost, když do Liberce přišel Martin! Hráli jsme spolu třeba *Radúze a Mahulenu* nebo krásnou Pinterovu hru *Zrada*. Pak jsme spolu hodně dlouho nehráli, tak jsme si říkali – to je krása, už jsme zase spolu.

Martin: S Markétou se na jevišti potkávám moc rád. Jeden čas jsme spolu zkoušeli hodně, pak měla mateřské povinnosti, na chvíli dokonce odešla do Prahy, zahrála si Solvejgu s Langmajerem, a když se vrátila, nějakou dobu nás spolu neobsazovali. A teď už zase ano, a to je dobře, protože na sebe herecky slyšíme. Z těch velkých párů mi Marthu a George připomíná Pinterova *Zrada*, Albeeho pozdní hra *Koza aneb Kdo je Sylvie* nebo *Nevěra* Ingmara Bergmana. Teď hrajeme třeba manžele ve francouzské komedii *Jméno*, a tam spolu máme malé děti. Ale jako Martha a George můžeme konečně přiznat a využít náš věk i zkušenost. Je hezké, že už můžeme hrát lidi, co jsou spolu opravdu dlouho.

Změnil se vztah mužů a žen od šedesátých let, kdy hra vznikla?

Markéta: Moc se nemění. Už tehdy ženy chtěly vlastní kariéru. Vztahy fungují pořád na stejných principech:

když si lidi sebe navzájem váží a muži se o ženy starají a ženy je milují, je jedno, jaké jsou kolem kulisy. Ale nevím, jestli ta úplná rovnoprávnost vztahu zlepšila. Možná máme každý svoje role, které máme plnit, a společnost by je tak měla vnímat. Máme sice svobodu, můžeme si dělat, co chceme, ale tím pádem nemáme řád nebo koleje... a člověk víc bloudí.

Jak Albee vidí pár po pětadvaceti letech?

Martin: Z toho samotného textu se mi ani nezdálo, že jsou spolu tak dlouho. Ale když jsme to začali zkoušet, museli jsme do toho pustit svoje životy a zkušenosti, a vlastně sami sebe. A najednou se za tím, jak jsou na sebe zlí, a jak do sebe vzájemně řežou, objevila hlubší pravda: že totiž bez sebe nemůžou být. Museli jsme s režisérem najít skutečné a uvěřitelné důvody, proč se neopustili, proč spolu pořád jsou, proč se smířili s chybami, co na sobě vidí, co je doopravdy spojuje. A to mě na tom zajímá a baví: že se v tom můžeme najít. Herci i diváci.

Markéta: Mně se na té hře vlastně nejvíc líbí, že je o lásce. A moc mě potěšilo, když moji kamarádi, co se přišli podívat, řekli přesně to samé: to je hra o lásce. Když ti manželé dokážou tohle všechno spolu prožít, a dokonce to spolu i řešit, a vždycky si dokážou vzájemně odpustit a pohládit se... to je láska. Když se dneska lidi pohádají, hned se rozvádějí. Ale láska je, že vydržíme i ty těžké věci. Když ten bol, co mají George a Martha, dokážou žít a nést spolu. A zvládnou si svobodně říkat, co si myslí. To já třeba neumím: než abych druhého ranila něčím, co vypustím z pusy, radši mlčím, a pak se tím sama trápím. Ale oni jsou v tomhle čistí a otevření. Někdy si to vyřizují dost vášnivě, hrají si svoje hry a občas jeden druhého zraní, ale to myslím zažíváme všichni. Každý, kdo to po dvou letech nevzdá. To manželství má stejný účel jako divadlo: očistný. Když si to zahrajeme a když to vidíte, uvědomíte si, že ne všechno těžké je špatné, že i hrozná věc se musí říct a prožít a vyplavit. Každá cesta ke svítání musí projít temnou nocí. A bez smíření se ztrátou nemůže nic nového začít.

Oba naši mimořádní herci se na vás těší na dalších reprízách mistrovského dramatu o lásce.

Reprízy: 18. ledna a 10. února

rozhovor vedla Lenka Chválová

Markéta Tallerová a Martin Polách | foto Petr Neubert

Martin Polách, Kateřina Kornhäuserová, Stavros Pozidis, Markéta Tallerová | foto Petr Neubert

DOBRODRUŽSTVÍ ZA DVEŘMI ZKUŠEBNY

MARIE ANTOINETTA

Tragikomedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem

Karolína Baranová na první čtené zkoušce

Osud poslední francouzské královny nás dodnes znepokojuje střetem velkých historických událostí s životem dospívající dívky, kterou posadili na trůn vedle Ludvíka XVI. Čtrnáctiletou rakouskou princeznu poslali do Francie jako nevěstu korunního prince, v necelých dvaceti se stala francouzskou královnou, dala dynastii čtyři děti. Oslňovala fantastickými kostýmy a výstředními parukami olbřímích rozměrů. Patnáct let žila v nablýskaném přepychu Versailles, než vládu jejího manžela smetla revoluce. Ztratila dvě děti. Pokusila

se utéct z vězení. Zemřela ve třiceti sedmi. Jaká byla a proč byla odsouzena? Americký autor David Adjmi její příběh vypráví současným jazykem, představuje si ji jako dnešní dívku v zajetí spotřebního kolotoče.

Osobitá mladá režisérka Janka Ryšánek Schmiedtová už v českém divadle zanechala výraznou stopu, vytvořila mnoho oceňovaných inscenací i vlastních textů. O hrdince hry říká: „Je jako ptáček, co tluče křídly o mřížce klece. Nádherná, bohatá, rozmazlená

Antoinetta... ta lesba a děvka bez studu a pokory. Anebo to bylo jinak? Co když tahle překrásná mrcha byla zblízka spíš ubohé stvoření? Žena – produkt: dítě, které se narodilo mocné mamá, rakouské arcivévodkyni, aby jí dopomohlo k politickým úspěchům. Nevzdělaná a nezkušená dívka, vyměněná jak kus masa za spojení s Francií, žena – z Boží vůle královna, u které se nepředpokládalo, že by měla nebo snad mohla být v životě šťastná, hlavně aby elegantně nesla všechny své povinnosti, tedy porodila dědice, a tak stvrdila nejen smysl domluveného manželství, ale hlavně spojení mocných evropských zemí. Jenže svět kolem je najednou o moc složitější, šílící dav hlasitější a člověk, který netuší, kdo vlastně je, se v tom všem velmi snadno ztratí. Opuštěná Marie uprostřed cizí země bojuje o své já, o duši, o právo cítit štěstí a nakonec i o holý život. Každý den jí ubývá přátel, jenže měla někdy nějaké skutečné? Je v pořádku žádat, aby se život scvrkl na politickou intriku? Lze za veškeré bohatství světa chtít vše, co dělá člověka člověkem? A co na to lidské srdce Marie Antoinetty?“

Marii Antoinettu s Karolínou Baranovou v titulní roli uvidíte od ledna v Šaldově divadle.

Premiéry: 27. a 29. ledna

Reprízy: 2. a 18. února

Lenka Chválová

HAVEL A DIENSTBIER POPRVÉ SPOLU

Po dlouhé době se na jevišti libereckého divadla vrací jeden z textů Václava Havla. Bude to slavná Audience z roku 1975, dnes již téměř zlidovělá hra o disidentu Vaňkovi a jeho nadřazeném v pivovaru Sládkovi. Jedná se o velmi absurdní dialog, který ve své prostotě a naivitě ukazuje bizarnosti života v komunistické totalitní společnosti. Vzhledem k tomu, že se jedná o hru jednoaktovou, bylo třeba ji pro inscenování doplnit ještě o jeden kratší titul. Naše dramaturgie nakonec zvolila méně známou aktovku Jiřího Dienstbiera Příjem, což je hra z roku 1984, kterou její autor dedikoval Václavu Havlovi „k prvnímu společnému roku na svobodě“. Dějově navazuje na Audience, spisovatel Vaněk se tu opět setkává s užvaněným

Sládkem, tentokrát v prostředí „nápravného zařízení“, jak komunisté pokrytecky nazývali vězení. Místo piva, které teklo proudem v Audience, se tu sice nalévá čaj a káva, ale budete příjemně překvapeni, jak se Dienstbierovi podařilo „trefit“ obě známé postavy s jejich charakteristickými „hláškami“.

Jsme moc rádi, že jsme pro režii těchto aktovek získali Břetislava Rychlíka, umělce, který se s autory osobně znal a pohyboval se v prostředí disentu. Věříme, že toto spojení bude šťastným krokem a Audience a Příjem budou příjemným zpestřením naší divadelní sezony.

Premiéra: 17. února

Repríza: 24. února

Jiří Janků

foto archiv Břetislava Rychlíka

DOPŘEJME VÝJIMEČNÝM HRÁČŮM VÝJIMEČNÉ NÁSTROJE!

Prosíme, přispějte libovolnou částkou na nákup mistrovských nástrojů pro orchestr DFXŠ. Prvním nástrojem, který bychom rádi pořídili, je kontrabas z dílny českého mistra nástrojáře. Hodnota mistrovských nástrojů časem roste a smysl vašeho daru je tedy dlouhodobý.

Věříme, že takové nástroje obohatí celkový zvuk orchestru, a tím i váš zážitek.

Děkujeme za podporu
Vaše Divadlo F. X. Šaldy, Liberec

QR Platba

FORTISSIMO

DVA MIMOŘÁDNÉ TALENTY KLASICKÉ HUDBY V ŠALDOVĚ DIVADLE

Daniel Matejča a Chuhei Iwasaki poprvé společně na koncertním pódiu

Cyklus symfonických koncertů, který již mnoho let neodmyslitelně patří k dramaturgickému plánu orchestru operního souboru, pravidelně nabízí posluchačům nejen zajímavý repertoár, ale především vynikající české i zahraniční umělce, které si ze spolupráci. Nejinak tomu bude také v rámci koncertu 7. února v Šaldově divadle. Program zahájí liberecký rodák, mladý a mimořádně talentovaný houslista Daniel Matejča. Představí se virtuózním partem houslového koncertu *D dur* Petra

Ijiče Čajkovského, který je doslova přehlídkou nádherných témat a nosných melodií. Daniel Matejča vstoupil do povědomí široké odborné veřejnosti především historickým úspěchem, kdy vloni jako první Čech zvítězil v Evropské soutěži mladých hudebníků *Eurovision Young Musicians*. Na svém uměleckém kontě má ale řadu dalších soutěžních trofejí a koncertních úspěchů. Patří k nejvýraznějším houslovým talentům posledních let.

Druhou polovinu koncertu zaujme monumentální dílo z pera Dmitrije Šostakoviče, a to konkrétně jeho *10. symfonie*. Celý koncert bude řídit dirigent japonského původu Chuhei Iwasaki, který patří k nejvyhledávanějším dirigentům střední generace. Pochází z Tokia a od dětství se věnoval hře na housle. Studoval nejprve na konzervatoři Toho Gakuen v Tokiu, poté na Pražské konzervatoři a později na pražské HAMU. Také on má za sebou řadu úspěchů a spolupráce s nejvýznamnějšími orchestry v Čechách a na Slovensku.

Daniel Matejča | foto archiv umělce

Chuhei Iwasaki | foto ivanmaly.com

„S libereckým orchestrem budu spolupracovat poprvé, stejně jako s Danielem Matejčou, se kterým jsme se na podiu ještě nesetkali,“ říká Chuhei Iwasaki. „Doprovázet Čajkovského houslový koncert je pro mě vždy potěšením a k Šostakovičově hudbě mám nesmírně vřelý vztah. Řekl bych, že on je tím skladatelem, kvůli kterému já jsem muzikant. Jeho desátá symfonie je navíc jedním z obsahově nejhlubších děl, které napsal. Srdečně zvu diváky na náš koncert a těším se, že společně prožijeme krásný večer s úžasnou hudbou,“ dodává dirigent.

Lenka Dandová

PRVNÍ OPONA

NOVÍ TANEČNÍCI BALETU

Od listopadu obohacuje baletní soubor nový taneční pár, Johana Březinová a Máté Brünn. Oba přicházejí ze Severočeského divadla v Ústí nad Labem, kde se jejich životy protnuly na pracovní i osobní úrovni. Johana se narodila v Ostravě a vystudovala Janáčkovu konzervatoř. Na svém kontě má účinkování v baletech *Louskáček*, *Labutí jezero*, *Spící krasavice*, *Romeo a Julie*, *Zkrocení zlé ženy*, *Frida*, *Carmen*, *Peer Gynt*, *Bolero*, *Sněhová Královna*. Před pár lety se stala instruktorkou jógy a ve volném čase se věnuje aktivnímu odpočinku v přírodě.

Máté je původem z maďarské Budapešti. Tanec studoval na tamní taneční akademii a v jeho životopise najdete i stáže v zahraničí. Taneční kariéru doposud naplnil role-

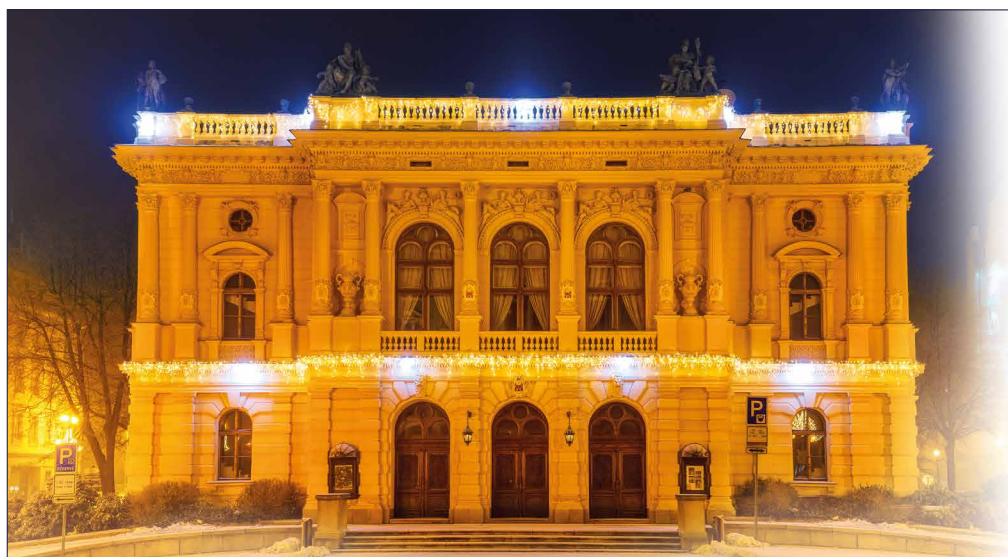
mi převážně klasického repertoáru, ale také moderními, které ho tanečně formovaly, jako např. role Che Guevary v moderní choreografii *Balcão de Amor* (Itzik Galili) a sólová role Benjaminina v choreografii *Útěk obra* (Jiří Pokorný). Naplňuje ho, když pomáhá vytvářet společenské hodnoty. Ve volných chvílích se rád věnuje historii a dalším společenským vědám. V listopadu debutoval na scéně Šaldova divadla v roli zamilovaného Josého v inscenaci *Šach mat / Carmen*.

Johaně a Mátému přejeme, aby je práce v našem divadle naplňovala, přinášela jim radost a aby se tu cítili jako doma. Krátké interview s tanečnicí si můžete přečíst v aktualitách na webu našeho divadla.

Barbora Svobodová

Máté Brünn, Johana Březinová | foto Petra Svojsčová

MNOHO KRÁSNÝCH
ZÁŽITKŮ A DOBRÉ
SVĚTLO V ROCE 2023

Vám přeje
Vaše Divadlo F. X. Šaldy

DIVÁCI DIVÁKŮM

DECHBEROUCÍ LEAR

Se studenty naší školy jsme se 6. 11. vydali na představení Král Lear. Soubor libereckého divadla známe a o jeho kvalitách nelze pochybovat. Ovšem to, co přišlo, předčilo všechna naše očekávání. Fenomenální výkony, nádherné vizuální zpracování, hudba, humor i tragika, autentičnost a mimořádné výkony všech účinkujících nám doslova vzaly dech. Za sebe mohu zcela upřímně říci, že kdybych byla porotkyní při nominacích na Ceny Thálie, neváhám. Domnívám se totiž, že za *Krále Leara* by si tuto cenu zasloužili úplně všichni. Lepší Shakespearovo zpracování jsem nikdy neviděla. Bravo!

Repríza: 3. února

Mgr. Ludmila Linda Muchová,
vyučující českého jazyka a literatury na Sošo Liberec

KRÁL LEAR | foto Petr Neubert

Vážení čtenáři, nová rubrika Diváci divákům je otevřená i vám! Chcete-li se podělit o svůj zážitek s naší inscenací a doporučit ji ostatním, vaše texty jsou vítány. Svá doporučení a jakékoli případné dotazy prosíme zasílejte šéfredaktorovi časopisu Xaver Lukáši Smrkovskému na e-mail smrkovsky@saldovo-divadlo.cz. Děkujeme.

NĚCO NAVÍC

DIVADELNÍ PLEŠ ZA SVĚTLEM

4. 2. 2023 | 20.00 | LIDOVÉ SADY

Hraje Big'O'Band Marka Ottla

ORIGINÁLNÍ TRIČKA JE MOŽNÉ ZAKOUPIT
NA ODDĚLENÍ PŘEDPLATNÉHO V ŠALDOVĚ DIVADLE

Limitovaná edice triček baletu vznikla s laskavou sponzorskou podporou tiskárny COPIA Liberec s.r.o.

Zřizovatelem Divadla F. X. Šaldy je statutární město Liberec. Umělecká činnost divadla se uskutečňuje také za finanční podpory Libereckého kraje a Ministerstva kultury ČR. | XAVER, dvouměsíčník, číslo 1/23, náklad 3 500 ks, místo vydání: Liberec, evidenční číslo: MK ČR E 22907 | Vydává Divadlo F. X. Šaldy, Liberec, příspěvková organizace, Zhořecká 344/5, 460 01 Liberec, IČ 00083143

Šéfredaktor: Lukáš Smrkovský Redakce: Lenka Dandová, Lenka Chválová, Barbora Svobodová, Adéla Vojtěchová, Jiří Janků
Grafický design: Lucie Pucher

Předplatné na celý rok: odd. předplatného v budově Šaldova divadla, tel.: 485 107 836, e-mail: předplatne@saldovo-divadlo.cz. Otevřeno pondělí až pátek 8.30–11.00, 13.00–15.30, od října do ledna je v úterý a středu otevřeno až do 17.00. | Vstupenky: pokladna otevřena úterý až pátek 12.00–18.00 a vždy hodinu před začátkem představení, tel.: 485 101 523, e-mail: pokladna@saldovo-divadlo.cz. Vstupenky je možné zakoupit i na www.saldovo-divadlo.cz/program, evstupenka.cz a v městském informačním centru.

Další informace získáte na www.saldovo-divadlo.cz, e-mail: info@saldovo-divadlo.cz.

Ohodnoťte naše představení na portále www.i-divadlo.cz.

Liberec

Liberecký kraj

MINISTERSTVO KULTURY

Partneři divadla:

Larvaire

nadace
PRECIOSA

steinel

KODAP

COPIA

BAGETERIE
BOULEVARD

CANIS

JEŮNO
V MALÉM

Liberec
Český rozhlas

RENGL

TANEČNÍ
AKTUALITY.CZ

I-DIVADLO.CZ
CINOHRA - ALTERNATIVA - MUZIKÁL

PERA+

LIBERECKÝ
deník

Mediální partneři:

DNES
Liberec

Klasika
Plus.cz

JIMMY'S

JIMMY'S – DIVADELNÍ KLUB NABÍZÍ POSEZENÍ PŘED, BĚHEM, ALE I PO SKONČENÍ DIVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ V ŠALDOVĚ DIVADLE.
JEDNO V MALÉM – DIVADELNÍ KLUB NABÍZÍ POSEZENÍ PŘED, BĚHEM, ALE I PO SKONČENÍ DIVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ V MALÉM DIVADLE.

JEŮNO
V MALÉM

divadlo fxšaldy

Šaldovo divadlo

Šaldovo divadlo

5. čt	BLBEC K VEČEŘI [Francis Veber] Svěží francouzská komedie plná nečekaných zvrátů.	
6. pá	JOLANTA [Petr Iljič Čajkovskij] Něžná opera o zázraku prozření.	K5/6
7. so	VÁNOČNÍ KOLEDA [Richard Ševčík, Jan Matásek] Kouzlo Vánoc ve známém Dickensově příběhu.	
9. po	PRÁCE S TRÉMOU, PŘIJÍMAČKY NA NEČISTO Divadelní workshop EFIX klubu pro veřejnost (na jevišti ŠD). Začátek v 16 h.	
10. út	MAUGLÍ [A. Březina, M. Mikanová, R. Kipling] Dobrodružné taneční divadlo inspirované Knihou džunglí.	K2/7
11. st	NIKOLA ŠUHAJ [Ivan Olbracht, Petr Ulrych] Slavný příběh o legendárním podkarpatském zbojníkovi s písněmi Petra Ulrycha.	Č1/4
14. so	HLEDÁ SE TENOR: MUZIKÁL [Brad Carroll] Bláznivá komedie z divadelního prostředí, která zaručeně pobaví.	
15. ne	KRKONOŠSKÉ POHÁDKY – host Pohádka. Divadelní zpracování legendárního večerníčku. Začátek v 16 h.	RD/4
17. út	HRA, KTERÁ SE ZVRTLA [Lewis, Sayer, Shields] Originální komedie, která nenechá vaši bránci odpočinout. Zadáno pro KÚ.	
18. st	KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ? [Edward Albee] Slavné komorní drama plné překvapivých zvrátů a krutých her.	K3/6
19. čt	VRAŽDA V ORIENT EXPRESU [K. Ludwig, A. Christie] Slavná detektivka Agathy Christie ve zcela novém divadelním zpracování.	
20. pá	MAŠÍNGUN BROTHERS [DEKKDANCERS] Tragikomická taneční gangsterka z československých padesátek.	K5/7
21. so	HRA, KTERÁ SE ZVRTLA [Lewis, Sayer, Shields] Originální komedie, která nenechá vaši bránci odpočinout. Zadáno pro DP.	
23. po	HUDBA Z FOYER Další z řady komorních koncertů. Začátek v 17 h.	
24. út	DIALOGY KARMELETEK [Francis Poulenc] Mistrovské operní drama o nezdravé víře, oběti a přátelství.	OB/3
26. čt	RIGOLETTO [Giuseppe Verdi] „Kletba, nebo osud?“	
27. pá	MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] 1. PREMIÉRA Komedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem.	PŠ/5
28. so	ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA [Emmerich Kálmán] Příběh o lásce šantánové zpěvačky a šlechtice na křídlech populárních valčíků.	K6/o/3
29. ne	MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] 2. PREMIÉRA Komedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem.	PŠ2/5
30. po	SLEPICE NA ZÁDECH – host Bláznivá groteska o šilenství, k němuž vás dožene manželství.	
31. út	JOLANTA [Petr Iljič Čajkovskij] Něžná opera o zázraku prozření.	K2/8

Malé divadlo

6. pá	OBSLUHOVAL JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE [B. Hrabal, P. Palouš] Slavná novela Bohumila Hrabala se po letech vrací na prkna Malého divadla.	
12. čt	SYLVA [Karolina Světlá] Romantický příběh ze srdce a hlubin ještědských srázů. Zadáno pro školy, začátek v 10 h.	
13. pá	BURIAN [Tomáš Dianiška] Groteska o libereckém králi komiků, který hrál za každou cenu.	
14. so	ALOIS NEBEL [J. Rudiš, Jaromír 99, A. Skala] Sudety v mlze. Divadelní podoba známého komiksového románu.	K6/ČB/4
15. ne	SPOLEČENSTVO VLASTNÍKŮ [Jiří Havelka] Poctivá současná komedie o vašich nejměšnějších sousedech.	
18. st	TARTUFFE [Molière] Klasická veršovaná komedie o věčné přitažlivosti přetvářky.	Č1/5
22. ne	SNĚHURKA Představení Baletní školy při DFXŠ – MALEX. Začátek v 16 h.	
26. čt	JMÉNO [M. Delaporte, A. de La Patellière] Vtipná rodinná večere ostře kořeněná ožehavými tématy.	Č2/4
27. pá	LILIOM [Rie Morita, Ferenc Molnár] Mílostné taneční drama.	
30. po	LILIOM [Rie Morita, Ferenc Molnár] Mílostné taneční drama. Zadáno pro školy, začátek v 10 h.	
31. út	SIALSKÁ TROJČATA [R. Lipus, M. Šotek, D. Vávra] Zmužilý kabaret o stavbě Ještědu.	

Zájezdy

22. ne	OTELLO [Giuseppe Verdi] Verdiho mistrovské dílo o tragické lásce, žárlivosti a intrikách. Filharmonie HK.	
--------	---	--

1. st	ŠACH MAT / CARMEN [Benjamin Britten, Rodion Ščedrin] Dvě baletní suity v jednom společném programu.	OB1/4
2. čt	MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] Komedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem.	Č2/5
3. pá	KRÁL LEAR [William Shakespeare] Slavná tragédie o bláznovství a zmouření pošelilého krále.	K5/8
7. út	SYMFONICKÝ KONCERT [P. I. Čajkovskij / D. Šostakovič] P. I. Čajkovskij: Koncert pro housle a orchestr D dur, op. 35. D. Šostakovič: Symfonie č. 10 e moll, op. 93.	O/4 + SK
8. st	VELETOČ – host DIVADLO KALICH Herecká legenda Iva Janžurová přichází se svou autorskou komedií, napsanou na námět další oblíbené herečky Jany Paulové.	
9. čt	DIALOGY KARMELETEK [Francis Poulenc] Mistrovské operní drama o nezdravé víře, oběti a přátelství.	OB2/4
10. pá	KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ? [Edward Albee] Slavné komorní drama plné překvapivých zvrátů a krutých her.	Č/4
11. so	BLBEC K VEČEŘI [Francis Veber] Svěží francouzská komedie plná nečekaných zvrátů.	
12. ne	JAKOBÍN [Antonín Dvořák] Česká operní klasika stále žije! Začátek v 16 h.	
14. út	ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA [Emmerich Kálmán] Příběh o lásce šantánové zpěvačky a šlechtice na křídlech populárních valčíků.	K2/9
15. st	NIKOLA ŠUHAJ [Ivan Olbracht, Petr Ulrych] Slavný příběh o legendárním podkarpatském zbojníkovi s písněmi Petra Ulrycha.	
16. čt	DIVOTVORNÝ HRNEC [Lane, Harburg, Saidu] Pohádkový muzikál nejen o hledání pravého štěstí.	
17. pá	RIGOLETTO [Giuseppe Verdi] „Kletba, nebo osud?“	
18. so	MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] Komedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem.	K6/ČB/5
19. ne	MAUGLÍ [A. Březina, M. Mikanová, R. Kipling] Dobrodružné taneční divadlo inspirované Knihou džunglí. Začátek v 16 h.	
21. út	MAŠÍNGUN BROTHERS [DEKKDANCERS] Tragikomická taneční gangsterka z československých padesátek.	OB/4
23. čt	LEGENDA Z MLŽNÝCH HOR [Kučera, Janků, Chválová] Činohra, opera a balet ve světle ryzí divadelní fantazie.	
24. pá	OTELLO [Giuseppe Verdi] Verdiho mistrovské dílo o tragické lásce, žárlivosti a intrikách.	
25. so	SEMAFOR [Jiří Janků, Šimon Dominik] Revuální kabaret plný slavných písní J. Suchého a J. Šlitra.	KOMEDIE ROKU
26. ne	ŠACH MAT / CARMEN [Benjamin Britten, Rodion Ščedrin] Dvě baletní suity v jednom společném programu. Začátek v 16 h.	ON/3

Malé divadlo

1. st	BURIAN [Tomáš Dianiška] Groteska o libereckém králi komiků, který hrál za každou cenu.	K3/7
6. po	IMPROVIZACE Divadelní workshop EFIX klubu pro veřejnost (ve zkušebně činohry). Začátek v 16 h.	
8. st	JMÉNO [M. Delaporte, A. de La Patellière] Vtipná rodinná večere ostře kořeněná ožehavými tématy.	
9. čt	TARTUFFE [Molière] Klasická veršovaná komedie o věčné přitažlivosti přetvářky.	
13. po	HERECTVÍ S VERONIKOU Divadelní workshop EFIX klubu pro veřejnost (ve zkušebně činohry). Začátek v 16 h.	
17. pá	AUDIENCE A PŘÍJEM [Václav Havel, Jiří Dienstbier] Dvě disidentské aktovky v jednom společném večeru. PREMIÉRA.	PM/2
24. pá	AUDIENCE A PŘÍJEM [Václav Havel, Jiří Dienstbier] Dvě disidentské aktovky v jednom společném večeru.	K5/9
26. ne	OBSLUHOVAL JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE [B. Hrabal, P. Palouš] Slavná novela Bohumila Hrabala se po letech vrací na prkna Malého divadla.	
27. po	ALOIS NEBEL [J. Rudiš, Jaromír 99, A. Skala] Sudety v mlze. Divadelní podoba známého komiksového románu.	
28. út	BURIAN [Tomáš Dianiška] Groteska o libereckém králi komiků, který hrál za každou cenu.	

Začátky představení, není-li uvedeno jinak, jsou v 19 h. Změna programu vyhrazena.

POKLADNA DIVADLA tel. 485 101 523, 487 377 351, e-mail: pokladna@saldovo-divadlo.cz

Rezervace: www.evstupenka.cz. Nejrychlejší nákup vstupenek na kulturu z domova.